

Tilsynserklæring for Grønbjerg Friskole (skolekode 760003), skoleåret 2016-17

Tilsynet har i skoleåret 2016-17 været udført af certificeret tilsynsførende Hans Peter Ravn, Skolegade 46, 6971 Spjald.

Tilsynet er gennemført ved overværelse af undervisningen i dansk, matematik og engelsk onsdag den 14. december 2016 og torsdag den 6. april 2017.

Mandag den 6. februar deltog jeg i forberedelser til skolens musical, og torsdag den 9. februar så jeg generalprøven og premieren på stykket.

Derudover har jeg deltaget i et bestyrelsesmøde tirsdag den 4. oktober.

I forbindelse med tilsynsbesøget har jeg set alle klasser og de fleste lærere i forskellige klasser og fag. Jeg har haft et møde med skolens leder, Niels-Henrik Larsen, hvor flere aspekter i forhold til at drive friskole blev drøftet. Desuden har jeg haft mange samtaler med lærerne og eleverne, dels i forbindelse med undervisningen, men også på lærerværelset og ude på skolen.

Skolen har p.t. 118 elever fordelt på følgende klasser: 0. – 1. kl., 2. kl., 3. – 4. kl., 5. kl., 6. kl., 7. kl., 8. kl. og 9. klasse.

Der er stabilitet i elevflokken, vuggestue og børnehave er fyldt op, så fødekæden er sikret, samtidig med at skolen oplever flere forespørgsler om at blive elev på skolen. Man vælger ifølge skolelederen ikke nogle elever fra men gør meget ud af at fortælle eventuelle nye elever om Grønbjerg Friskoles kerneværdier, og om forskelle fra folkeskolen.

Som "fluen på væggen" bliver man meget overvældet over det store arbejde, der bliver gjort fra personalets side for at skabe en sammentømret enhed lige fra de allermindste til de ældste elever. Det forpligtende fællesskab er i højsædet og kommer for eksempel til udtryk ved morgensamlinger, fremlæggelser, emneuger/musicals og elevmøder. Man viser hensyn, er ansvarlig og kommer med "positive vibes".

I november måned 2016 afholdt skolen en trivselsundersøgelse for alle elever. Man brugte undervisningsministeriets test, der er obligatorisk for folkeskolen. Resultatet af denne test, som overvejende er meget positiv, bliver efterfølgende brugt på en god måde i undervisningen. For ældstegruppen konkluderede man, at man skal have mere fokus på elevernes mulighed for medindflydelse i den daglige undervisning, samt i tema- og projektemner. Konkret betød det, at årets tema- og dramauge, *Livsvilkår*, som havde afsæt i Børnekonventionen, blev med mere elevinddragelse. Musicalen var flot sat op og med indlevelse og engagement fra både eleverne og lærerne. Tema/drama-ugen blev dobbelt så lang som sidste år, hvilket naturligvis giver udfordringer på den tid, der er til andre skolerelevante ting. Resultatet af undersøgelsen kan ses på skolens hjemmeside.

Under samtalen om skolens visioner fortalte Niels-Henrik, at man påtænker at udvide lærerstaben næste år med en lærer. Man har været lidt i underskud de seneste år i forhold til elevtallet og ønsker at få flere "varme hænder".

Skolen har flere omfattende ombygninger på tegnebrættet, som kan gå i gang til efteråret, hvis økonomien tillader det. Alle personalegrupper har i den forbindelse deltaget i 2 visionsdebatter for at byde ind med forslag og for at få indflydelse på en eventuel ombygning, som vil skabe et mere lyst og åbent miljø på skolen. Man har i årets løb renoveret flere klasser og gange, så de fremstår som nye. Et stort ønske er flere mødelokaler, som blandt andet kan benyttes til støtteundervisning, og et ekstra undervisningslokale til yngstegruppen - et stort klasseværelse, som også kan benyttes til fortælling.

Et andet spændende projekt er i støbeskeen. Skolen er blevet stillet et areal på ca. 1,8 ha. i udsigt. Hele byen står sammen om at skabe en bypark med forskellige aktiviteter for alle byens borgere, men ikke mindst for Grønbjerg Friskoles elever, som får halvdelen af arealet som et lukket område. Arealet ligger lige over for skolen og er derfor meget anvendeligt som udeskole for både børnehaven og friskolen. Man er nu gået i gang med ansøgninger til alle mulige fonde og håber at kunne gå i gang til efteråret. Det bliver et meget spændende projekt at følge.

Vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk.

Skolen har valgt at følge de nye "Fælles Mål" fra "Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling". Skolen har endvidere stor fokus på at formulere og beskrive fag og områder, hvor man er anderledes fra folkeskolen – hvor man gør en forskel.

På alle klassetrin afholdes der 2 forældremøder, hvor lærerne orienterer om foreløbige årsplaner, skemaer, klasse-strukturer, nye tiltag og undervisningsmetoder. Ved 2 forældre- og elevsamtaler afdækkes den enkelte elevs læring og udbytte af undervisningen. Her deltager minimum dansk- og matematiklæreren. I den daglige undervisning spørger lærerne meget ind til elevernes forståelse af stoffet med mulighed for opfølgning og får "kvittering" fra eleverne om deres forståelse af emnerne. Man tilstræber også i selve undervisningen at få et mix af læring/træning og leg, hvilket udmønter sig særdeles godt. Lærerne har mange "løbende" samtaler med eleverne om opnåede resultater for stillede mål – de stopper op, spørger ind og evaluerer.

Lærerne er organiseret i 2 teams, et team for yngstegruppen og et for ældstegruppen. Man holder et ugentligt teammøde, hvor evaluering og opfølgning er en naturlig del af mødet. Skolen får i år tilskud til 7 specialundervisningselever og har desuden en lille gruppe elever med it-rygsæk. Det er min klare fornemmelse, at der arbejdes seriøst med disse elever i den daglige undervisning. På tre årlige møder lægges strategier og der vurderes på opnåede resultater.

Der afholdes terminsprøver for både 8. og 9. klasse. Ved skoleårets afslutning 2016 opnåede 9.-klasse eleverne at ligge i den bedste tredjedel i kommunen ved afgangsprøverne.

Det er mit klare indtryk, at elevernes standpunkter i dansk, matematik og engelsk er helt normale for de enkelte alderstrin og derfor fuldt tilfredsstillende.

Vurdering af skolens samlede undervisning.

Det er tydeligt, at undervisningen er tilrettelagt ud fra pædagogiske og didaktiske overvejelser med udgangspunkt i målene for fagene og elevforudsætningerne. Undervisningen bliver gennemført struktureret og målrettet med anvendelse af forskellige læringsaktiviteter, og der benyttes varierede undervisnings-, arbejds- og organisationsformer. I den forbindelse skal nævnes, at skemastrukturen er forbillig, der er virkelig tænkt på afveksling i skoledagen. Ud over anvendelsen af tidssvarende grundbøger, lærerfremstillede- og hjemlånte materialer indgår de elektroniske hjælpemidler i skolens undervisning. Skolen har i år købt Clio Online til dansk og naturfagene. Ifølge faglærerne og lederen er man yderst tilfreds med dette interaktive undervisningsmateriale og påtænker måske at købe til flere fag.

Lærerne optræder med en naturlig autoritet over for eleverne og fremtræder fagligt og pædagogisk kompetente. De er yderst engagerede og formår at skabe et sundt indlæringsmiljø med øje for den enkelte elevs forudsætninger og potentialer. Klassefællesskabet er omdrejningspunktet for det fælles læringsmiljø. Undervisnings- og læringsmiljøet bærer præg af en tillidsfuld omgangsform og gensidig respekt mellem lærer og elev. Eleverne opleves meget aktive og med lyst til "at lære".

Den samlede undervisning på Grønbjerg Friskole lever til fulde op til den, der gives i folkeskolen.

Vurdering af om skolen forbereder eleverne til frihed og folkestyre.

Det er mit klare indtryk, at skolen målrettet arbejder på at udvikle elevernes demokratiske dannelse og desuden læres op i at have respekt for andre menneskers værdier. Det kommer til udtryk i selve undervisningen og i omgangen med eleverne.

Jeg har oplevet to veltilrettelagte elevmøder, hvor alle er med i den demokratiske proces. Elevrådet, hvori der sidder repræsentanter fra alle klasser, udfærdiger en dagsorden for den kommende uges elevmøde. I en fællestime inden elevmødet behandles punkterne på klasserne. Hver klasse tager notater, som fremføres på selve elevmødet. Her tages der referat, som efterbehandles af elevrådet straks efter mødet. På hvert elevmøde skal der være et værdiladet punkt. På de to møder jeg overværede, var det - meget sigende - fællesskab og ærlighed. Eleverne opleves lyttende og reflekterende og byder ind med mange gode argumenter og løsningsforslag. Elevrådet får gode råd og kyndig vejledning af en lærer, men opleves meget "selvkørende".

Det er min vurdering, at skolen klart lever op til sit ansvar på dette område.

Vurdering af om undervisningssproget er dansk.

Undervisningssproget er dansk, når det skal være det.

Donationer

Der har ikke været donationer, der overstiger 20.000 kr. (eksklusiv moms) i regnskabsåret 2016.

Konklusion.

Det er mit klare indtryk, at skolens ansatte i lighed med tidligere år sørger for et aktivt og givende skole-hjem samarbejde, og at der fra bestyrelsens og ledelsens side lægges mange kræfter i arbejdet med fortsat at skabe en god og sund friskole i lokalsamfundet, hvorfra man også får stor hjælp.

Grønbjerg Friskole er skolen, som bygger på Grundtvig og Kolds skoletanker og hvor faglighed, udeskole-aktiviteter og idræt prioriteres højt - en skole i konstant bevægelse.

På baggrund af ovenstående kan jeg konkludere, at Grønbjerg Friskole er en velfungerende og visionær friskole, og at skolens samlede tilbud af undervisning "står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen".

April 2017

Hans Peter Ravn

Certificeret tilsynsførende